Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta torstai 15.9.2016 klo 12:15 / HE 105/2016 vp / Asiantuntijapyyntö

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työsopimuslain, merityösopimuslain sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa, minkä johdosta esitämme kunnioittavasti seuraavaa.

Esityksen mukaan koeaika pitenee kuuteen kuukauteen. Työnantajalla on oikeus jatkaa koeaikaa, jos työntekijä on koeaikana ollut työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa työstä. Työnantajan takaisinottovelvollisuutta esitetään lyhennettäväksi neljään kuukauteen. Työsuhteen kestettyä 12 vuotta takaisinottoaika olisi kuitenkin kuusi kuukautta. Määräaikaista työsopimusta koskevaa sääntelyä muutettaisiin niin, että pitkäaikaistyöttömän saisi palkata määräaikaiseen työsuhteeseen ilman erityistä perustellun syyn vaatimusta. Muutosten tavoitteena on parantaa erityisesti pitkäaikaistyöttömien työllistymismahdollisuuksia, madaltaa työnantajan työllistämiskynnystä ja lisätä työnantajien kasvuhalukkuutta.

Ehdotusten taustalla ovat pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman kirjaukset, joiden mukaan hallitus pidentää koeaikaa, mahdollistaa alle vuoden määräaikaisen työsuhteen ilman eri perustetta ja joustavoittaa takaisinottovelvoitetta irtisanomistilanteessa.

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alussa.

Muutokset helpottavat työllistämistä

Suomen Yrittäjät kannattaa esitettyjä muutoksia. Olemme arvioineet, että ne auttavat jopa 10 000 uuden työpaikan luomisessa. Arvio perustuu Pk-yritysbarometrien yhteydessä kerättyihin ja ristiin ajettuihin tietoihin pk-yritysten työllistämistarpeesta ja työllistämisen keskeisistä esteistä.

Pidämme kuitenkin valitettavana sitä, että määräaikaisen työsopimuksen tekeminen vuodeksi ilman perusteltua syytä on rajoitettu vain pitkäaikaistyöttömiin. Tällainen rajaus ei ole hallitusohjelman mukainen. Jos rajaus poistettaisiin, työllistäminen helpottuisi ja työllisyysvaikutukset olisivat

merkittävämmät. Keskeisissä kilpailijamaissa mahdollisuudet määräaikaisen työsopimuksen tekemiseen ovat nyt esitettävien lainsäädäntömuutosten jälkeenkin Suomea helpommat ja joustavammat.

Työlainsäädännön strategiseksi tavoitteeksi työllisyyden parantaminen

Työlainsäädäntö on markkinoiden toiminnan sääntelyä, joka vaikuttaa työn kysyntään ja tarjontaan sekä markkinoiden dynamiikkaan. Suomessa tämä näkökulma on jäänyt käytännössä kokonaan huomiotta, ja työelämän sääntelyn keskeiseksi tavoitteeksi on perinteisesti asetettu ainoastaan työntekijän suojeluperiaatteen toteuttaminen. Tämä on etäännyttänyt Suomen työlainsäädäntöä keskeisistä kilpailijamaista. Itse asiassa on niin, että lukuisissa Euroopan maissa on kyetty merkittäviin työllisyyttä lisänneisiin työmarkkinoiden rakenne- ja sääntelyuudistuksiin, jotka Suomessa ovat edelleen tekemättä.

Suomen työlainsäädäntö on monilta osin jäykempää ja tiukempaa kuin muissa Euroopan maissa. Hallituksen nyt esittämät muutokset osin kaventavat tätä eroa, mistä on annettava tunnustus. On tärkeää, että työlainsäädäntöä kehitetään myös jatkossa työllisyyttä vahvistavaan suuntaan. Lähtökohtana pitää olla yritysten sekä koko kansantalouden kasvun vauhdittaminen ja työttömyyden nujertaminen. On kyettävä löytämään uusi tasapaino työntekijän suojeluperiaatteen toteuttamisen ja markkinoiden toiminnan edistämisen välille.

Suomen Yrittäjät

Janne Makkula
työmarkkinajohtaja, varatuomari